

Izbaja trikrat na teden, in sicer v torek, četrtek in soboto ob 4. uri popoldne ter stane po pošti prejemanja ali v Gorici na dom pošiljana:

vse leto . . . 15 K
2/3 „ . . . 10 „
1/3 „ . . . 5 „

Za Nemčijo K 10.00. — Za Ameriko in inozemstvo K 20. — Posamične številke stanejo 10 vin. „SOČA“ ima naslednje izredne priloge: Ob novem letu „Kažipot po Goriškem in Gradiščanskem“ in dvakrat v letu „Vozni red železnic, parnikov in poštah zvez“. Na naročila brez doposlane naročnine se ne oziramo.

SOČA

„Vse za narod, svobodo in napredek!“ Dr. K. Lavrič.

Uredništvo
se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadstr. na desno.

Upravništvo
se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadstr. na levo v tiskarni. Naročnino in oglasi je plačati loco Gorica.

Oglasi in poslanice se računijo po Petit-vrstah, če tiskano 1-krat 16 vin., 2-krat 14 vin., 3-krat 12 vin. vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. Večje črke po prostoru. Reklame in spisi v uredniškem delu 30 vin. vrsta. — Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

— Telefon št. 83. —

»Gor. Tiskarna« A. Gabršček (odgov. J. Fabčić) tiska in zal.

Prvi majnik.

Kakor vse delavske organizacije, bodisi na tej ali oni podlagi, bodisi s tem ali drugim programom, tako praznuje tudi naša »Narodna delavska organizacija« v Trstu delavski praznik — prvi majnik. In kakor hrepeni delavstvo drugih narodnosti na dan 1. majnika po sreči, po boljši bodočnosti, kjer se razprostira ljubezen in svoboda, enakost in bratstvo vseh ljudi in vseh narodov, tako zahrepeni in z velikim navdušenjem upre pogled tej srečni dobi naproti tudi naše slovensko delavstvo, delavstvo, ki pripada majhnemu in reynemu slovenskemu narodu. — Da, povod ima slovensko delavstvo, da manifestira, da zahteva svoje pravice, da pokaže vsej javnosti, kako se mu slabo godi, kako silno je zapostavljeno in izkoriščano. V verigah se nahaja slovenski delavec, kajti odvisen je od drugih, prisiljen, da se pusti tepsti in trpinčiti. Zasmovan je, ker govori slovenski jezik in ker se je rodil kot sin siromaka, slovenskega naroda, kateri se dandanes še ne more kosati s sosednjimi narodi, ker se mu je stavljalo povsod zapreke, ker se ga je oviralo pri razvoju, da se ni mogel sporedno z drugimi narodi razvijati, kakor bi bilo želeli. Bogi, v temi nevednosti se nahajajoči slovenski delavec je torej tudi navdušen na dan prvega majnika. Tudi on hoče ta dan pokazati, da je že sit robstva, da ga že preveč pečejo roke, ki so ukovane v verige, da se ne more ganiti. Pokazati hoče, da bi se rad rešil suženstva, hlapčevstva, da bi se rad osvobodil jarma, ki ga tišči k tlom, da skoraj ne more dihati. Zavedati se bo začel s 1. majnikom — ako že prej ni prišel do tega spoznanja — da je potrebno, da se organizira, da se pridruži organiziranim tovarišem, ki se bojujejo na narodni podlagi za povzdigo slovenskih trpinov. In za modro zastavo »Narodne delavske organizacije« pojde.

Na dan 1. majnika bo po tržaških ulicah že na vse zgodaj vse živo; delavci slovenski se bodo zbirali v močnih gru-

čah skupaj. Ob 9. uri popoldne pa se bodo udeležili velikega manifestacijskega shoda, ki se bo vršil v gledališni dvorani Narodnega doma v Trstu. — Po shodu bo obhod po mestu z godbo N. D. O. in društveno zastavo na čelu. Popoldne pa bo velika ljudska veselica na prostornem vrtu kens. društva »Jadrana« pri sv. Jakobu.

V naprej lahko trdimo, da bo manifestacija narodnega proletarijata pod modro zastavo N. D. O. v Trstu velikanska. To vidimo že sedaj, kajti predpriprave so velike. N. D. O. pa se je v zadnjem času tudi tako razvijala in povzdignila, da mora to navdajati vakega Slovenca z velikim veseljem, kajti močna N. D. O. bo slovensko delavstvo ohranila narodu zdravo in krepko, povzdignila bo v narodu najširši in najbolj trpinčeni delavski stan na kvišku tako, da bomo lahko rekli: naš narod je rešen, naš nekdanji hlapčevski narod ni več narod-hlapec, kakor enkrat, ampak je enak drugim narodom in ni se mu bati pogina, temveč bo živel in se razvijal naprej.

Ker je potrebno, da se tudi delavstvo v drugih deželah začne pridno organizirati, prosimo ob tej priliki, da naj se delavstvo, ako namerava ustanoviti kako podružnico, ki se s 30 člani že lahko ustanovi, obrne na centralo Narodne delavske organizacije v Trstu, ul. sv. Frančiška št. 2, ki daje potrebna pojasnila.

Posebno bi bilo želeli, da se delavstvo na Goriškem začne dramiti, kajti čarj so slab in na Goriškem je še veliko delavstva, ki ne pripada N. D. O.

Upamo pa tudi, da se dejstva, da N. D. O. v Trstu sedaj tako napreduje, razvesele vsi goriški tovariši, ki so že od nekdaj stali na naši strani.

Zato, s 1. majnikom naj naša srca prešine ljubezen drugega do drugega, naj naše misli prešine nit sloge in stremljenja za odpravo tako narodnega, kakor gospodarskega robstva in naj se vse naše sile strnejo v eno samo silo, v eno samo moč, v moč, združeno v naši »Narodni delavski organizaciji«.

Delavec.

„Slovenska straža“.

III.

Slovenske straže je treba v — obmejnih cerkvah. Slovenska beseda v cerkvi ob meji je velikega pomena. To dobro vedo — tuji, zato, kjer je morejo, odvzamejo to besedo, češ, cerkev, daš edino prava, edino zveličevalna, ne sme vzdrževati slovenstva ob meji; tuj živelj naj prodre, tuj jezik naj zajame vse, slovenščina naj utihne. In tako se zgodi po Koroškem in Štajerskem, da danes tukaj jutri tam utihne slovenščina v obmejni cerkvi. In tisti tuji, ki to store, so posvečeni gospodje.

Že parkrat je beležil »Slovenec«, kako nastavlja na Koroškem in Štajerskem v obmejnih krajih na mesta, kjer so bili slovenski duhovniki, nemške duhovnike. Ti so seveda trdi Nemci, katerim ni do tega, da bi se priučili jezika vernikov, marveč verniki naj se priučijo nemško, da bodo razumeli katoliškega duhovnika. In tako kar nakrat izgine slovenščina iz cerkve. Če slovensko ljudstvo vidi, da niti v cerkvi ne velja več njegova govorica, no, potem se ude v božjo voljo in z božjo voljo se ponemči.

Protj takemu ponemčevanju Slovencev v obmejnih cerkvah pa ne stori nobenega koraka Vseslovenska Ljudska Stranka.

Kako naj bo vseslovenska, če pusti to ponemčevanje čisto na miru. Duhovska je ta stranka, duhovniki, škofje jej načelujejo, zastopnikov ima obilo v duhovski obleki, sploh se vrši le to, kar ukaže — duhovnik. Ali glejte, katoliški duhovnik, tako močan na Slovenskem, doslej še ni ukazal, naj obmejne cerkve ne potujčujejo Slovencev.

Kaj se godi, čitamo v »Slovencu«.

V šte. 90. dne 20. aprila t. l. poroča »Slovenec«:

»Žalostne razmere v obmejni cerkvi. V Cmureku, to je tik ob slovensko-nemški meji, so se vršile do letošnjega leta redno vsako nedeljo v postu in tudi ob drugih

prilikah v tamošnji cerkvi sv. Patricija slovenske pridige in večernice. V Cmureku samem in okoličici prebiva krog tisoč Slovencev. Bivši župnik Slovenec Lopič je skrbel, da so Slovenci imeli reden krščanski nauk in pridige. Umril je vrli slovenski apostol, za njim je prišel župnik Edelsbrunner, ki je ubogal nemškonaacionalno kliko, oziroma svojo Slovencev nasprotno nagnjenje in ni hotel dovoliti slovenskih propovedi. Može so ga hodili prositi, a odklonil jim je. Ne vemo, ali se je uklonil graškemu škofu dr. Šusterju ali dr. Krautgasserju v Cmureku. Zastonj so letos hodili Slovenci čakati pod cerkvico slovenske božje besede, bila je zaprta. V Cmureku inajo kaplana Slovenca, a ta ni smel Slovencev pridigovati. Tisti krogi, ki nočejo dovoliti graškim Slovencev besede božje v materinem jeziku, grabijo tudi starodavne pravice obmejnih Slovencev, ki so tako nesrečni, da so prideljni graški škofiji.

Glejte, tako se godi ob jezikovni meji na Štajerskem. Verno in dobro slov. ljudstvo je hotelo v cerkev k slovenski pridigi, pa cerkev je bila zaprta; kaplana imajo Slovencev, pa nemški župnik mu ne pusti pridigati slovensko. Nemški župnik je sovražnik Slovencev, ali zaščito ima v nemško-nacionalni kliko, pa kaj ta zaščita, oprstana roka graškega škofa stoji nad njim in veli: le tako delaj! »Die Windischen« ne smejo v Cmureku imeti več slovenske pridige. Taka je pravica svete katoliške cerkve na jezikovni meji med Slovenci in Nemci.

Tu ima opravila za polne roke katoliška obmejna straža. Tu jej treba delati, tu treba jeza potujčenju. Tako pa »Slovenec« glavno glasilo V. L. S., samo beleži, da se je zopet to in to zgodilo v obmejni cerkvi, mal' vzdih pa je meja rešena — za Nemce!

Tako rešujejo mejo slovenski klerikalci!

Maksim Gorki.

FOMA GORDJEJEV.

Roman.

(Dalje.)

»Povej«, jo je vprašal, »česa ti je treba? Kako je treba po tvojem mnenju živeti? Česa hočeš? Ti si se učila, čitala si, — česa torej potrebuješ?«

Vprašanja so se vsipala Ljubovi tako nepričakovano na glavo, da je prišla v zadrego. Bila je zadovoljna, da jo oče vprašuje o tem, obenem pa se je bala odgovoriti, da bi si ne vzela ugleda v njegovih očeh. In nato je dejala, kakor bi se pripravljala, da skoči čez mizo, z negotovim in drhtečim glasom:

»Da bi bili vsi srečni ... in zadovoljni ... vsi ljudje ... In vsi imajo enako pravico do življenja ... do ugodnosti življenja ... Svoboda je potrebna vsem ... tako kakor zrak ... in enakost v vsem!«

V začetku njenega razburjenega govora ji je gledal oče z nemirno radovednostjo v obraz, a čim mu je naglo metala svoje besede, se je počasi izpreminjal izraz njegovih oči in z mirnim preziranjem ji je rekel nazadnje:

»Saj sem vedel, ti neumnica!«

Ona je povsila glavo, a tako jo je zopet dvignila in vzkliknila bolešno:

»Saj pravite vi sami: svoboda ... «

»Molči vendar!« je starec surovo zakričal nad njo.

»Ti še tega ne vidiš, kar nosi vsak človek očitno, na zunanji ... Kako morejo biti vsi srečni in enaki, ako hoče biti eden višji nego drugi? Še berač ima svoj ponos in se

baha pred drugimi s čemurkoli ... Tudi mali fantiček že hoče prekositi svoje tovariše ... In nikdar se ne bode človek umaknil človeku ... le bedaki mislijo to ... Vsak ima svojo dušo ... in svoj obraz ... Le tisti, ki svoje duše ne ljubijo in ne varujejo svojega lica, se dajo obtepati po isti meri! ... Oh ti! ... Načitala in nazrla si se neumnih stvari ... «

Bridek ukor in strupeno preziranje sta se izražala na starčevem obrazu. S šumom se je odmaknil od mize, skočil pokonci, položil roki na hrbet in začel z malimi koraki, majaje z glavo, tekati po sobi, pri čemur je zlobno in piskaje nekaj šepetal. Ljubovi, blede od razburjenosti in vžaljenosti, je poslušala ta šepet in njeno srce je nemirno utripalo.

»Sam sem ostal ... sam ... kakor Job ... O Gospod! ... Kaj naj sterim? O ... sam! Ali nisem umen? Ali nisem lakav? A vendar me je prekanilo življenje ... Koga ljubi? Komu prizanaša? Dobre bive in zlim ne odpušča ... In nikomu ni umljiva njegova pravičnost ... «

Deklica je obšlo bolešno usmjenje do starca; objela jo je goreča želja, pomagati mu; rada bi mu s čem koristila. Sledila mu je z gorečimi očmi in mu dejala nena doma s tihim glasom:

»Očka ... dragi! Ne žalujte ... Saj Taras še živi ... morebiti bi on ... «

Majakin je hipoma obstal, kakor vkopan in počasi dvignil glavo:

»Drévo, ki se je že za mlada skrivilo, da ni vzdržalo ničesa, se boče že celo zlomilo v starosti ... A vseeno ... ljudi Taras mi je sedaj slavnata bilka, čeravno je težko da vreden več nego Foma ... Gordjejev ima značaj ... on ima očetov pogum ... On bi lahko mnogo napravil

iz sebe ... A Taraska ... nanj si se spomnila ob pravem času ... m-da!«

In starec, ki je bil še pred minuto tako pohit, da je tarnal in tekal od žalosti po sobi, kakor miš v pasti, je stopil sedaj z zamišljenim obrazom zopet k mizi, primaknil premišljeno svoj stol in sedeč, rekel:

»Treba bode pogledati, kaj je s Tarasko ... V neki tovarni v Usolju živi ... Slišal sem to od trgovcev. Sodo baje izdelujejo tam ... Poizvedel bom natanko ... Pisal mu bom ... «

»Ali dovoľite, očka, da mu pišem jaz?« je tiho poprosila Ljubovi, tresoča se radosti in rudeča ...

»Ti?« je vprašal Majakin, pogled naglo omolčal, premislil nato njen predlog in rekel: »Ogoče! To je celo boljše. Piši mu ... Vprašaj ga, če je oženjen? Kako da živi? Kaj da misli? ... Sicer pa ti bom že jaz povedal, kaj treba, da mu pišeš, kedar boče čas za to ... «

»Storite to kmalu, očka!« je rekla deklica.

»Kmalu te bode treba omočiti ... Zdaj si tu ogledujem enega, rudečelasega ... Videti je, da ni neumen fant ... Ima tudi hrozensko izobrazbo ... «

»Je-li to Smolin, papa?« je vprašala Ljubovi nemirno in radovedno.

»In če bi bil on ... kaj potem?« je vprašal Jakov Tarasovič v kupčijskem tonu.

»Nič ... Ne poznam ga ... « je neodločno odgovorila Ljubovi.

»Seznanim te z njim ... Čas je, Ljubovi, čas! Nada v čemo je slaba ... čeravno je popolnoma ne opuščam ... «

»Na Foma nisem računala ... Kaj mi je on?«

(Dalje prih.)

Družba sv. Cirila in Metoda.

Za »Narodno šolo« na Blanci. — O priliki stalnega nameščenja svojega ljubljenskega profesorja g. L. Vazzaz-a daruje zavodno gojenke 3. letnika c. kr. žen. učiteljskega 15 K za narodno šolo na Blanci. Vrlemu g. profesorju tem potom izrekajo najsrčneje čestitke!

Prošnja.

Družina pokojnega Loverčiča (bivšega gojenca IV. tečaja) se s ponižno prošnjo obrača na sl. občinstvo, da bi ji dobrotniki darovali malo podporo v denarju, da bi pri tej neprilicah nesreči vsaj za nekaj časa pozabila na večno siromaščino. Družina ima tudi troške ob nesreči in pogrebu. Darovalci se objavijo v čast. listu. Darila sprejema naše upravnništvo.

Darovali so gg.: A. Šapla, odv. kandidat, 2 K, prof. J. Zupančič 1 K, V. Črnko, pos. tajnik, 1 K, Komel, c. kr. gozdar, 1 K. Vrata lepa!

Domače vesti.

Upokojen je znani preiskovalni sodnik v Gorici Musina.

Pred goriško okrožno kot vzklicno sodnijo je bil v soboto obsojen Balič Josip, učitelj na Vrhu na K 20 globe ali 5 dni zapora in na povračilo kazensko-pravnih stroškov. Zgodovina te kazenske zadeve je precej znana. Znani klerikalec Balič je dolžil svojega kolego, da se je nespodobno vedel med petjem cesarske himne, vsled česar je moral nastopiti razraženi kolega sodnijsko pot. V prvi inštanca je bil Balič oproščen in »Novi čas« je ves navdušen prijavil to vest urbi et orbi. Pozabil je pa »Novi čas« na to, da eksistira tudi druga inštanca in ta je ovrгла prvo rzsodbo in Balič bo moral jesti, ako ne plača globe, pet dni postne jedi, radi pomanjkanja katerih se je tako škandaliziral pri zadnji učiteljski konferenci. Tisti petkov golaš je Baliča presneto drago stal. Naše sožalje!

Imenovanja pri računskem oddelku gozdnega ravnanstva. — Za višjega rač. svetnika je imenovan Ivan Delčini, Ivan Srebrnič je imenovan za oficijala, Anton Eržen za asistenta.

Promocija. — Alkad. društvo Ilirija v Pragi naznanja, da je njega starešina g. pravni praktikant Franjo Šalamun, na staroslavni češki Karlo-Ferdinandovi univerzi v Pragi, danes promoviral doktorjem prava.

Izpitni na c. kr. ženskem učiteljsku v Gorici. — 1. Izpiti za otroške vrtnarice in za ženska ročna dela začnejo dne 3. junija ob 8. predpoldne. — Prošnje je vložiti do 15. maja t. l. — 2. Pismeni izpiti zrelosti se bodo vršili od 20. do 23. maja. — 3. Glede sprejemnih izpitov za prvi tečaj pride posebno naznanilo.

Grofi Jurij Waldburg, zarocenec nadvojvodinje Elizabete, je premeščen k tukajšnjemu dragonskemu polku. Te dni si je iskal v Gorici primerno stanovanje.

Klerikalec in koloni. — Državna podpora za Goriško okoličico se ima razdeliti tako, da se porabi denar za potrebne javne naprave. Predlagal pa je na zborovanju županov Goriške okoličice g. okr. glavar, naj bi se nekaj tisoč K dalo za živila ubogim kolonom, Prav. Klerikalec poročajo, da bi bil na to podgorski župan g. Klančič izrekel nekaj nepovoljnih besed o kolonih ter da predsednika kolonov, ki je njegov kolon, odslovi. — Ne vemo ravno, kaj je govoril g. Klančič, ali vemo pa to, da so klerikalec kolone nesramno namijskali, kar čutijo posebno gospodarji. Koloni mislijo, da bodo nekega lepega dne prestli in sami svoji gospodarji ter da ne bo nič stalo to. Tako jih farbajo klerikalec. Zapeljami ljudje sedaj grdo gledajo svoje gospodarje in so prišli navskriž že z najvišimi. Ni čuda potem, če tudi gospodar tako besedo. — Pribito je, da so klerikalec s tujskanjem že neizmerno škodovali kolonom, ko sprevidijo, kako jih imajo klerikalec za norca, jih bodo še preklinjali, da bo kaj! Omenimo naj le še,

da koloni največ trpijo tam, kjer so v rokah pobožnjakov!

Srednjšolsko orkestrilo v Gorici priredi svoj prvi telovadni nastop v dvorani Trgovskega doma dne 11. maja ob 8.5 uri zvečer. Sodeluje pri nastopu orkester tukajšnji učiteljskičnikov. Ker se čisti dobiček obrne v prid »Druške kuhinje« in se vabla ne razpošiljajo, vlijadno tem potom vabimo slavno občinstvo, da se v obilnem številu udeleži nregega telovadnega nastopa goriških srednjšolcev.

Dr. Krek naj pomaga! — Novostrujari priredijo v Komnu nekaj »poučni, tečaj«. V tej komediji nastopi tudi dr. Krek, in sicer bo pridigal o liberalizmu! To je njegov tema! — Kraške liberalce hoče ubiti dr. Krek! Poklicali so njega, on naj pomaga! Če on ne bo mogel pomagati, potem ni več pomoči, da bi se Krzs poklerikalil. Vse upe stavijo vanj novostrujarski generali, vendarle jim pogostoma pribiranci po ušesih... »Moj up je šel po vodi«. Naj jadrajo za njim!

Samomor dijaka Loverčiča. — Učiteljskičnik Loverčič je umrl v bolnišnici v soboto zvečer. Samomor se spravlja tudi v zvezo z nesrečno ljubeznijo, da je bil zaljubljen v neko laško kandidatino, ki mu pa ni vračala ljubezni. Videl jo je malo poprej nego si je pognal kroglo v senca. Samomor je vzbudil veliko senzacijo. Po mestu in umevno so nastale razne govornice o vzroku samomora. Kakor že povedano, je bil pokojni Loverčič jako inteligentni mladenič, ki bi bil sedaj napravil maturo ter šel na jesen učiteljevati. V šoli ni imel nobenih zaprek, torej bi bilo iskati vzrok samomora res le v nesrečni ljubezni. Loverčič je bil nervozen; v trenutku razburjenosti najbrže je storil usodopolni korak.

Pogreb nesrečnega učiteljskičnika Loverčiča se je vršil včeraj popoldne iz bolnišnice. Pred krsto so stopali tovariši nižjih letnikov, ob krsti in za krsto sošolci. Manjkali so nekateri profesorji, manjkal je katehet, drugi z ravnateljem so šli za pogrebom. Zelota »dr.« Kobala seveda ni bilo, ker pokojnik ni trobil v črni rog. Ta katehet je hotel, da se odreče Loverčiču cerkveni pogreb, dasi ga je dovolil ordinarijat in je bil Loverčič det v sveto oije. Sošolci niso smeli položiti na krsto svojega tovariša vencev in niso mu smeli zapeti nagrobnice. Na naslov kateheta je padlo te dni obilo krepkih besed, ki so ga prav označale. Niti po smrti ni imel nesrečnik miru. Začisto je bilo slovo učiteljskičnikov od dragega jim tovariša!

Podružnica »Glasbene Matice« v Trstu priredi v soboto, dne 4. maja 1912 V. koncert v veliki dvorani »Narodnega doma« v Trstu. Sodelujejo: Gospa Mira Costapieraria-Dev, operni pevec g. Josip Križaj, vojaški orkester c. in kr. pešpolka št. 32 pod osebnim vodstvom kapele g. Wetascheka in društveni mešani zbor. Pevovodja: g. Karel Mahkota. Pri klavirju: g. Avg. Wasoh. Začetek točno ob osmih in pol zvečer.

Vspored: 1. W. Balfe: Ciganka, overtura za veliki orkester. 2. a) Narodna-O. Dev: Bom šel na planince, b) J. Pavčić: Pastarica, poje gospa Costapieraria-Dev. 3. Swendsen: Norveška rapsodija št. 2 za veliki orkester. 4. a) Dr. B. Ipavici: Mermolj, b) P. I. Čajkovsky: Arija kneza Gremima iz opere E. Onegin, poje operni pevec g. J. Križaj. 5. R. Wagner: Uvod, zbor in balada iz opere Leteči Holandec za veliki orkester. 6. P. H. Sattner: Jettejeva prisega za zbor, soli in orkester.

Proslava 1. majnika v Gorici od strani soc. demokracije se bo vršila na običajen način. Dopoldne bodo delavci deloma delali, deloma ne; popoldne se zberejo soc. demokratje na Telovadnem trgu, kjer bosta govorila sodruga Callini in dr. Tuma. Potem odkorakajo skupno do južnega kolodvora, kjer bo »alla bella veduta« veselica.

Tramvaj jutri ne bo vozi. Nekateri sprevodniki tramvaja so jako nezadovoljni s tem, ker jim odpade tako lep, za služek na tak dan, ko bi bili tramvajski vozovi polni občinstva.

Laško trgovsko društvo je sklenilo, da naj njega člani jutri popoldne zapro trgovine.

Razpis štendija. — Razpisuje se štendij letnih 1500 K ustanove »Michele de Urbancich«. Do tega štendija imajo pravico dijaki, ki pohajajo z dobrim uspehom avstrijsko univerzo ali tehniško visoko šolo oziroma inozemsko visoko šolo, ki je zednočena s prejomenjenimi zavodi. Za podelitev štendija se morejo potegniti: v prvi vrsti dijaki, ki so ustanovnikovi so-rodniki; v drugi vrsti dijaki, ki so pristojni v občini, ležeči v Brdih, oziroma discendenti (prvega kolena) javnih uradnikov, ki so le vsled določil zakona izgubili pristojnost v občini, ležeči v Brdih; v tretji vrsti dijaki, ki so pristojni v kako občino Goriško-Gradiščanske. Prosilci se opozarjajo, da se more štendij deliti v dva enaka dela in da se torej moreta podeliti dva štendija po 750 K, ako so dani gotovi pogoji, določeni v ustanovnem pismu. Prošnje, opremljene s potrebnimi dokazili, naj se predložijo deželnemu odboru goriškemu do 20. maja t. l. Deže ni odbor.

Poskušen samomor. — Bivši dijak Josip Vižin, 18 let star, bivajoč pri svojem početu, gostilničarju v Pokopališki ulici, je pomeril s pištolo na svoje srce ter ustrelil. Prenesli so ga v bolnišnico, kjer so mu dali potrebno pomoč, potegnili kroglo ven, tako je Vižin izven nevarnosti. Ne ve se prav, kaj je gnalo fanta do tega koraka.

Slovensko planinsko društvo. — V soboto zvečer se je vršil v »Narodnem domu« v Ljubljani 19. občni zbor »Slovenskega planinskega društva«. Zborovanje je otvoril predsednik dr. Tomišek. Navzoč je bil tudi major 27. domobranskega gorskega polka gosp. Jeglič, ki se je udeležil zborovanja po naročilu polkovnega poveljništva, ker je domobransko ministerstvo dovolilo, da naj pristopi »Slov. plan. društvu« domači gorski polk kot podpornik in častniki kot člani. Govornik omenja tudi znano rešilno ekspedicijo na Stol, pri kateri je vojaštvo požrtvovalno sodelovalo. Ob koncu leta 1911. je imelo skupno društvo 3275 članov, in sicer osrednje društvo 1015, podružnice skupaj pa 2260 članov. Skupno število članov se je pomnožilo za 103 člane. Denarni promet za leto 1911. izkazuje prejemkov skupaj 85.999 K 79 vin. Stroškov 84381/31. blagajnični prebitek 31. decembra 1911. znaša torej 1618 K in 48 vin. Čisto društveno premoženje izkazuje vsoto 97.958 K 85 v, in se je pomnožilo od lanskega leta za 8000 K. Dolgov ima društvo 40.146 K 73 v, neplačanih računov 9359 K 97 v, ki so se pomnožili od lanskega leta za okroglo 3000 K. Proračun za leto 1912. 27.096 K 26 v dohodkov, 31.059 K 97 v stroškov, torej 3963 K 71 v primanjkljaja. Nato se oglašil k besedi gosp. major Jeglič, ki se zahvali za pozdrav predsednika ter povdarja, da ima nalogo zastopati na zborovanju 27. domobranski gorski polk, ki je navezan na »Slovensko planinsko društvo« ker ima ravno to društvo največ gorskih koč tamkaj, kjer je določen delokrog polku. Prosi podpore vojaštvu od strani društva, obenem pa izjavlja, da je polk vedno pripravljen pomagati pri grajenju koč ali potov, bodisi s konji, bodisi z moštvo. Konča s krepkim planinskim pozdravom vsem navzočim. — Z velikim odobravanjem so sprejeli zborovalci te besede na znanje, Občni zbor izreče per acclamationem polno priznanje učitelju Kunaverju, brez katerega hi ob znani nesreči na Stolu obžalovalo še sedem drugih rodbin smrt v svoji sredi. Predsednik naznanja, da je osrednji odbor priporočil g. Kunaverja deželnemu predsedstvu v posebno odlikovanje.

Laške delavce, regnikole celo, je spravil v Vrtojbo v »fornažo«, za katero je lovil Fon denarje okoli, bivši kmečki kralj Mermolja. Z domačini se ta prijatelj ljudstva ni mogel sporazumeti. Ti laški ljudje za časa maše igrajo na harmoniko in pleše se. Ali ve Mermolja, katera je plešala? — Ta Mermolja bi bil rad župan v Vrtojbi. Kdaj je! — Tako nam pišejo iz Vrtojbe.

Poskušen samomor. — V soboto smo poročali, da je izvršil uslužbenec tuk. gozdnega ravnanstva Iv. Korschitz samomor. Prenesli so ga bili v bolnišnico,

kjer pa ni umrl, kakor se je mislilo, marveč so potegnili kroglo iz njega ter mu je bolje. Ta Korschitz je bil čimrnišnik, pa je bil odpuščen iz službe. Sin je vpo-kolenega rudarskega nadsvetnika Koršiča, solkanskega rojaka.

Na Vrhovljah so bili v nedeljo čuki, iz celih Brd in še bratje od drugod so prišli. Brisko vino je močno, pili so dosti in neki »brat« je bil tako očukan, da je v Plaveh komaj zlezal v vlak in še cigarete ni mogel držati v rokah. — Tega hi se drugače niti ne omenjalo, toda moramo, ker klerikalec bodo poročali, kako uzorno so se obnašali čuki in kako so se »nazaj držali« pri pijači.

Pazite na otroke! — E. S., 37 let stara, iz Breginja doma, je pustila v varstvu 5 letnega dekleta svoje 3 letno Lojzko. Ti dve sté prišli k ognjišču, kar se je opekla 3 letna deklica in vsled opeklin umrla. Mati je obsojena na 3 dni zapora.

Rešitev rebusa v koledarju »Veliki Jadran« za 1912. — Slovanska knjigarna in trgovina papirja Josip Gorenjec v Trstu ulica Caserma 16 je izdala za leto 1912 ličen koledar, Veliki Jadran, v katerem je poleg zanimive in podučne vsebine razpisana tudi nagrada za pravilno rešitev v koledarju se nahajajočega rebusa. V petek, dne 26. t. m. se je vršilo srečkanje za prvi dobitek, to je srebrno žepno uro. Sreča je bila naklonjena gospodu Albisu Koscu, c. kr. redarju v Trstu, ulica Belvedere št. 29, kateremu se je prvi dobitek, srebrna žepna ura, takoj izročil. Opozarjamo, da se vrši srečkanje za ostalih 54 dobitkov, med katerimi je tudi ena žepna ura-budilka, v soboto, dne 4. majnika in da se vspeh istega objavi v listu od 5. majnika. Slovanska knjigarna Josip Gorenjec v Trstu ima v zalogi še nekaj koledarjev »Veliki Jadran« in ker se rešitve rebusa sprejemajo do sobote opoldne, je vsakemu, kdor si koledarja še ni nabavil, dana prilika, da se udeleži razpisa ostalih 54 lepih nagrad. Naročila na koledar sprejema imenovana knjigarna.

Padel je z voza 29 letni Fran Rogelja iz Novea ter se nevarno poškodoval. — Z voza je padel tudi 19 letni Vincenc Ličar z Lazni ter se poškodoval. — Po stopnicah pa je padel 68 letni Ivan Noč ter se pobil. Vsi trije so prišli iskat pomoči k usmiljenim bratom.

Tatvine je zopet osumljen mladič Fran Guljan iz Gorice. Policija ga je prijela. Radi tatvine so aretirali tudi 18 letnega Karola Rusjana. Ko so ga peljali v zapor, se je zoperstavljal redarjem in jih zmerjal. Za to se bo pokoril v ječi.

Samomor vojaka. — V Gradišču ob Soči se je ustrelil vojak Ivan Kirckhopf. Pognal si je kroglo iz puške v glavo in ostal mrtev.

Neodgovoren za svoja dejanja. — Ivan Marega iz Fare je bil večkrat kaznovan, ker je kradel kokoši, potem so ga pri-jeli radi pregreškov proti nrvavnosti. Nahajal se je v zaporih; sedaj so ga peljali na dom, ker je psihiatrično izvestje pokazalo, da je Marega neodgovoren za svoja dejanja.

Listnica uredništva: G. dop. iz ajdovskega okraja: Nič se ne bojte! Zgodi se tako, kakor je edino prav; to pa se sklada povsem z Vašim nasvetom. One besede, ki so Vas razgrele, so imele poseben namen. Pozdrav!

Sokolski vestnik.

Telovadno društvo »Sokol« v Gorici. — Kakor že prej objavljeno, priredi društvo dne 19. maja t. l. veliko ljudsko slavnost, spojeno s telovadbo. — Raznovrstni program se objavi pravočasno. Za sedaj se naznanja slavnemu občinstvu toliko, da se bo snečkal za dragocene dobitke, da se bodo nudilo v različnih paviljonih vse, kar zamore zadovoljiti obiskovalce. — Razun proste zabave, plesa bode zvečer nastop članstva — telovadcev z lampjontčki in gorečimi kiji, z eno besedo zabave za mlade in stare dovolj. Ta prireditve se bode vršila na Mirovdvorski ulici, na lepem prestornem kraju.

Ta slavnost društva se priredi v prid skladu za zgradbo prepotrebne Sokolskega doma v Gorici ter za ureditev dru-

Vzemite.

ako imate nahod, hripavost, zasliženje ali težko sapo, Fellerjev fluid z znamko »Elsa-fluid«; sami smo se prepričali pri bolečinah v prsih, v vratu itd. o njegovem izkrajajočem, oživljuječem učinku. Dvanajsterica za poskušnjo 5 kron, dve dvanajsterici K. 8/10 franko. Izdelovatelj samo lekarnar E. V. Feller v Stubci, Elsa-trg št. 261 (Hrvatka).

štenih financ. Za to je društvo prepričano, da bo vsak rad posevil slavnost in tako pokazal po svojih močeh, da mu je napredek Goriškega Sokola na srcu. — Na zdar!

Sokol v Št. Andrežu prosi vsa ona društva, ki spadajo pod II. okrožje, in še se niso priglasila, naj to store čimprej.

Sokolski zlet v Pragi. — Poslanec Maštalka je dobil od ministrice Aufenberga zadnjo, da bo vojaška uprava dala za razpolago ob priliki Sokolskega zleta v Pragi pripravljalnemu odseku vojašnice, v kolikor jih vojaška uprava sam ne bo potrebovala. Zatrjujejo v českih krogih, da je dal vojni minister to zagotovilo na izrecno željo cesarja.

Zveza narodnih društev.

Pevsko in bralno društvo »Svoboda« v Ivanjemgradu namerava prirediti dne 12. maja veselico z lepim sporedom. To bo v znanje bratskim društvom.

Bralno-pevsko društvo »Štanjel« v Štanjelu priredi dne 5. maja t. l. pomladansko veselico ob 3. uri popoldne v gostilni Nabergoj. Pri plesu bo svirala vojaška godba iz Gorice.

Trgovsko-obrtno in gospodarske vesti.

Odpošiljanje avstrijske pisemske pošte za Smirno. — Avstrijska pisemska pošta za Smirno se odpošilja zopet normalno čez Pragersko-Budimpešto-Belgrad-Sofijo in Carigrad. Od c. kr. poštnega in brozovnega ravnateljstva.

Goriška kolesarska zveza.

Kolesarsko društvo »Gorica« v Gorici. — V soboto, dne 27. aprila t. l. se je vršil XVII. redni občni zbor najstarejšega kolesarskega društva na Goriškem ob občini udeležbi. Vodil je zborovanje predsednik g. Josip Kerševani. Društveni tajnik g. Josip Kuštrin poda jako lepo in natančno sestavljeno poročilo o društvenem gibanju v minulem letu. Društvo šteje danes 2 častna člana in 95 rednih plačujočih v Gorici stanujočih članov. V minulem letu je društvo priredilo 12 izletov, zraven teh še cestno dirko Kobarid-Tolmin združeno z ljudsko veselico v Tolminu. Dne 2. julija t. l. je član dirkač g. Šinigoj dirkal na progi Ajdovščina-Gorica, ki je dosegel prvi na cilj ter stem prabil naslov »Goriški prvak za leto 1911«. Poročilo je bilo z zadovoljstvom sprejeto in soglasno odobreno. Blagajnik g. Elija Čuk je podal poročilo o finančnem stanju društva. Prometa je bilo v minulem letu kron: 1635'95. Poročilo je bilo soglasno sprejeto in odobreno. Volitev odbora in 2 preglednikov računov: Z vsklikom bil je izvoljen na novo predsednikom dosedanj predsednik g. Josip Kerševani. Predsednik se je nato v toplih besedah zahvalil za izkazano mu čast in zaupanje ter zagotovil, da vse svoje moči vpostavi v prosep in napredek društva. — V odbor so bili soglasno izvoljeni sledeči gg. Franjo Pribyl, Fran Kurinčič, Aleksander Ambrožič, Josip Sirk, Franjo Saunig, Elija Čuk, Jože Kuštrin. Računskim preglednikom gg. Rudolf Drufovka in Miloš Frandolič. Društvu moramo le čestitati, da ima delaven in agilen odbor. — Zdravo!

Kolesarsko društvo »Mirja« v Gorjanskem naznanja vsem bratskim društvom, da priredi dne 2. junija t. l. veliko kolesarsko slavnost v Gorjanskem, združeno s cestno dirko Sežana-Prosek-Gorjansko za kraško prvenstvo.

Odbor naznanja, da se društvo korporativno udeleži slavnosti bratskega društva »Danica« v Gorici na binkošno nedeljo. Odbor.

Kolesarsko društvo »Vrtobja« v Vrtobji priredi — kakor je bilo že objavljeno — na nedeljo dne 5. maja svojo pomladansko veselico v Gor. Vrtobji pri cerkvi. Ta dan se vrši tudi javna tombola z dvema dobitkoma in sicer: činkvina 100 K, tombola 200 K. Srečke so že v razprodaji po 40 v kos. Tombola je združena tudi s plesom v venčkih, ob zvokih godbe 47. pešpolka iz Gorice. Ta dan obeta biti lepa zabava v Vrtobji. Vabi se slavno občinstvo naj v čim večjem številu prihiti na našo prireditev, kjer bodo gotovo gostoljubno sprejeti.

Politični pregled.

Ogrsko-hrvatska poslanska zbornica. — Včeraj se je predstavil zbornici Lukacsev kabinet. Omenil je Lukacs v svojem govoru razna gospodarska vprašanja, potem se je dotaknil volilne reforme, rekoč: Volilna reforma ima za podlago princip splošne, enake in tajne volilne pravice. Ta reforma pa naj odgovarja tudi opravičnim zahtevam razvitejših družabnih slojev in pa enotnemu nacionalnemu značaju ogrske države. V nadaljnjem svojem programatičnem govoru je ministerski predsednik Lukacs omenjal dogodke na Hrvatskem in je izjavil, da obžaluje, da je nastala stagnacija v razvoju razmer na Hrvatskem in v Slavoniji. Današnji dan ni primeren se s tem vprašanjem obširneje baviti, vendar mora pripomniti, da glede umešavanja, ki je je uprizoril avstrijski parlament, ob mirnem času z vso točnostjo in odkritosrčnostjo ugotovi stališče ogrske vlade nasproti avstrijskemu umešavanju v ogrske politične razmere. Izjemno stanje na Hrvatskem mora toliko časa trajati, dokler obstojajo na Hrvatskem nevarne struje. V trenutku, ko prenehajo te nevarne struje in se to pokaže neke v besedah, ampak tudi v dejanjih, bo izjemno stanje na Hrvatskem brezpredmetno. (Ogri živimo peskajo ministrovim besedam!) Če imajo naši hrvatski sodržavljani svoje posebne nadloge, tako naj o teh posebe razpravljajo. Mi bomo, kar je bil vedno na podlagi »umije« služaj, njim vedno naklonjeni in blagolotni, toda ta gravamina (težave) se morajo tukaj v tej hiši rešiti.

Lukacs torej pravi, da bo Cuvaj še komisaril na Hrvatskem! Ta njegova izjava bi morala prav krepak odgovor dobiti v naši zbornici na Dunaju!

Kraljevi komisar Cuvaj je stavil na akademični senat zagrebške univerze zahtevo, da se mora upokojiti znameniti hrvatski zgodovinar dr. Klaić, ker je javno in ostro kritiziral komisarijat na Hrvatskem. Senat je Cuvajevo zahtevo odklonil in odločno izjavil, da nikdar ne izpolni take zahteve.

Občinske volitve na Dunaju. — Včeraj je volil II. razred. Ta razred voli 78 starešin; včeraj so bile volitve za 48 mandatov. Krščanski socialci so slepārili, kar se je dalo. Tudi mrtvi so volili. Rezultat včerajšnjih volitev je 32 krščanskih socialcev definitivno izvoljenih, 2 nemška liberalca definitivno izvoljena in 14 ožjih volitev med krščanskimi socialci na eni strani in nemškimi radikalci, nemškimi liberalci (á. 6) ter neodvisnimi krščanskimi socialci (2) na drugi strani.

Ločitev cerkve od države v Wallesu. — Iz Londona poročajo, da je spodnja zbornica sprejela v prvem branju zakonski načrt o ločitvi cerkve od države.

Ob rusko-turški meji je koncentriranih na turški strani okoli 100.000 Arabcev, Kurdov in Turkov. Ob jednem pa zbirajo Rusi svoje čete v Kavkazu. Turki navdušujejo baje Kurde proti Rusom.

Vojna med Turčijo in Italijo.

Italija se pripravila na odločno akcijo? — »Magdeburger Zeitung« poroča iz Rima: Dobro poučeni krogi zatrjujejo, da so veljave konference admirala Viale z italijanskim kraljem, vzmajnim ministrom di San Giuliano in ministerskim predsednikom Giolittijem sestavi povsem novega bojnega načrta. Italija namerava podvzeti novo energično akcijo italijanskega brodogoja? Ta akcija pa popolnoma izključuje Dardanele?

Zaprte Dardanele.

Turški ministerski svet se je posvetoval o sestavi odgovora na rusko noto glede zaprtja Dardanel. Turški vladni krogi so naziranja, da mora Turčija iz ozirov željne obrambe odklanjati zahtevo po odprtju Dardanel, kolikor časa se bo italijansko brodogojstvo nahajalo v Egejskem morju.

Zaradi zaprtja Dardanel nastala gospodarska kriza postaja čim akutnejša. V Rožtoku ob Donu je eksport žita popolnoma zastal. V skladiščih je naloženega 10 milijonov pudov žita. **Izgube se velikanke.** Več sto delavcev je brez dela. Žitni trgovci zahtevajo, da borzni komitè razpravlja vprašanje glede povrnitve škode od strani onega, ki je zakrivil zaprtje Dardanel.

Na otoku Stampalja.

»Agenzia Stefani« poroča, da je poslal admiral Presbitero z vojne ladje »Pisa« radiotelegrafično poročilo, da ste se dve stotnjici izkrcanih laških čet na otoku Stampaglia polastili gričev, ki obkrožujejo mesto Livadia, da tako obkrožijo turške čete. Zadnje se je popolnoma posrečilo. Ob dnevnem svitu so Italijani pozvali potom parlamenterja Turke, naj se udajo, kar so Turki tudi storili.

Razne vesti.

Čitalnica pri Sv. Jakobu v Trstu razvije svojo društveno zastavo dne 2. junija t. l. na obširnem zemljišču konsumnega društva »Jadran« pri Sv. Jakobu v Trstu.

Tržaški zrakoplovec Widner namerava prirediti nekaj poletov v Ljubljani. V ta namen pojde v Ljubljano, da si poišče primeren prostor.

Prepovedan spreved na dan 1. maja. — V Frankobrodu ob Meni je prepovedala policija socialnim demokratom na dan 1. in 5. t. m. določeni demonstracijski spreved po mestu.

Podržavljenje ljubljanske policije. — Poročajo, da je s sigurnostjo pričakovati, da se s 1. januarjem 1913. podržavi ljubljanska policija. Na intervencijo župana dr. I. Tavčarja in dež. glavarja dr. I. Šusteršiča je osrednja vlada od letnega prispevka, ki ga bo morala Ljubljana plačevati za vzdrževanje policije, toliko odnehala, da bo Ljubljana plačevala za državno policijo 80.000 K.

»Klub slovenski« tehnikov v Pragi naznanja, da se vrši v sredo 1. V. ob 7/8 zvečer v prostorih »Adrije« klubova seja s predavanjem tov. J. Mačkovška: »Inženirske komore«.

Tržaško mestno klavnilo korenito preuredijo, tako da bo zadostovala za prekrbo 300.000 prebivalcev z mesom. Preuredba je proračunana na 2 in pol milijona kron.

Nenemški otroci v Berlinu. V berlinske ljudske šole je hodilo 4162 otrok, ki so govorili nenemški jezik. Od teh je govorilo 3794 slovansko, in sicer 1346 samopoljsko, 2309 poljsko in nemško, 40 rusko in 90 češko; nadalje: 148 madžarsko, 66 italijansko, 28 francosko, 59 angleško in 67 druge jezike.

Slovenski potniki na »Titanicu«. — O slovenskih potnikih na »Titanicu« se nam poroča, da se je otel Franc Karun z Milij pri Senčurju, ki je v rešilni čolni spravil svojo petletno hčerko Ano in tudi sam tam ostal. Utonil pa je kovač Janez Mrkun z Bele pri Preddvoru, ker ga niso spustili v čolni.

Ubil se je v soboto 27. aprila popoldne 18 letni mladenič Anton Majnik v Idriji. Popoldne okoli pol 3. ure se je na biciklu odpeljal iz Črnega vrha, kamor se je opoldne peljal na izlet. V ovinkih nad Področejo (v ključih) je zdrsnil z biciklom pod cesto in strmoglavil čez zid. Sredi ceste je obležal z razbito glavjo.

Avtomobilski roparji v Parizu. — V Parizu, kakor v vsakem velikem mestu, živi sloj, sestavljen iz ljudi, k vsakemu zločinu pripravljen. »Apaši« se imenujejo v Parizu taki ljudje. Zadnje mesece so napravili obilo drznih roparskih napadov na avtomobile. Policija se je trudila priti na sled teh roparski bandi, zlasti ujeti poglavarja Bonnot. Že so ga bili zasačili v hiši branjevca Gauzya pa je ušel, smrt pa je našel v boju z njimi policijski podšef Jouin. Bonnot se je potikal okoli, slednjic se zatekel v predmestje Choisy le roi k svojemu prijatelju Duboisu. Počasi ga je policija izsledila. Ali kako do njega. Obkolila je policija iz žendarmierja hišo Duboisu, ki je bila trdno zaprta. Banditi so pa začeli streljati ven iz hiše in so ranili nevarno več redarjev, tako da so morali opustiti obleganje. Policija je poklicala vojaštvo na pomoč; hišo so bombardirali in z dinamičnimi bombami pognali v zrak. Med razvalinami so našli mrtvega Duboisu, Bonnot je bil težko ranjen, prenesli so ga v bolnišnico, kjer je slovit ropar umrl.

Avtomobilski razbojnik. — Na Francoskem so se vrgli razni zločinci na avtomobile, s katerimi potem izvršujejo zločine. Iz Pariza poročajo zopet, da so trije moški najeli avtomobil ter ukazali soferju, naj jih pelje v gozd. Ko so prišli tje, so nasuli soferju popra v oči, ga vrgli na tla, potem pa so zbežali z avtomobilom. Kaj so potem storili, se še ne ve. Pozneje so naski načrt o ločitvi cerkve od države v Wallesu.

Dalje na 4. strani.

ZAHVALA.

Vsem, ki so izkazali na katerikoli način zadnjo čast naši ljubljeni soprogi in materi, gospé

Avgusti Pirjevec, roj. Mozetič,

in vsem, ki so nas tolažili v teh težkih urah, bodi izrečena najsrčnejša zahvala.

V GORICI, dne 29. aprila 1912.

Žalujoči ostali.

Štiri svoje može je zastupila neka krčmarica Ivana Vapruegon v Lipi na Moravskem. Ko jo je sodnija prišla, je čez čas priznala, da je zastupila vse svoje štiri može z arzeniko. Potem je priznala, da je dala tudi nekim svojim sorodnicam tak nasvet. Te so jo poslušale. Žandarmarija je prišla še pet žen, ki so na sumu, da so zastupile svoje može.

Pogorel je dvorec Clumberhouse, last vojvode Newcastleskega, znan vsled izrednih umetnin, ki so v njem shranjene. Škoda je torej velikanska.

Atentat na Rotšilda v Londonu. — Oni zločinec, ki je dne 4. marca streljal na voz Rotšilda, je bil obsojen sedaj na 20 let prisilnega dela.

Degradacija francoskega stotnika. — Topničarski stotnik Meynier je ubil svojo ljubico baronico Aubricour. Zato je bil degradiran in obsojen na 10 let prisilnega dela. Degradacija se je izvršila pred polkom na dvorišču vojašnice.

Spomenik Viktorja Emanuela II. v Rimu je v nevarnosti, da se poruši. Italijani so nestrpni, zato niso mogli čakati, da bi bilo vse delo spomenika gotovo, marveč so hoteli z odkritjem spomenika. Delo se še vrši, pokazalo pa se je, da so fla tako slaba, da se lahko spomenik poruši. Treba bo velikih poprav, ki bodo stale 1 milijon lit.

Smešen poskus samomora v Trstu. — V ulici Pondares št. 21 bivaajoči, 26 letni težak Dante Palma si je hotel v nedeljo zvečer na jako čuden, naravnost originalen način vzeti svoje drago življenje. Z vrvice si je zadrnil na rokah žile ter tako pričakoval smrti. Smrt pa ni hotela priti ponj in Palma je slednjič spoznal lepoto tega življenja in ostal med živimi.

Poletni vozni red c. kr. avstr. državnih železnic.

ki velja od 1. maja 1912, stopi v veljavo na vseh tukajšnjih progah o polnoči od 30. aprila na 1. maj t. l.

V primeri z voznim redom lanskega poleja so sledeče spremembe:

Vlak št. 701 (Turski Express) je za 16 minut kasneje nastavljen in služi za vsakdanjo zvezo iz Pariza v Trst, ki se je nanovo vpeljala v zimski službi 1911-12 in je bila le trikrat na teden.

Vlak št. 701 služi poleg zveze iz Pariza tudi za zvezo z Dunaja zap. kol. v Trst preko Amstetena in ima sledeče direktne vozove:

Iz Pariza v Trst I. in II. razreda; spalni voz iz Stuttgarta v Trst; iz Monakovega v Trst III. razreda; z Dunaja zap. kol. v Trst I., II. in III. razreda in iz Linca v Trst I., II. in III. razred.

Vlak št. 702 (Turski Expres), ki je od Trsta le za relacije turske železnice, je nastavljen napram vlaku št. 2 za eno uro kasneje in odhaja ob 6. uri popoldne iz Trsta ter posreduje vsakdanjo zvezo iz Trsta v Pariz z direktnimi vozovi iz Trsta v Monakovo III. razreda, spalnim vozom iz Trsta v Stuttgart; iz Trsta v Pariz I., II. razreda; vlak št. 702 nima zveze na Dunaj. Raba »Turskega Expressa« je dovoljena proti plačilu normalne pristojbine za brzovlak (brez doplačila).

Vlak št. 705 je napram vlaku št. 501 za 10 minut zakasnen, vlak št. 706 pa napram vlaku št. 502 za 20 minut prej nastavljen in od Jesenice pospešen v svrhu zveze v Monakovem na vlak D 57, s čimur se je omogočilo, da vozi voz na Vlis-

singen pri vlaku št. 706 in se je skrajšala vožnja v relaciji Trst-Vlissingen za 3 ure 40 min.

Vlaka 705-706 nimata nadaljevanja na progi Linc-Področica ter sta tako namenjena le za relacije turske železnice z direktnimi vozovi iz Berlina v Trst I., II., III. razred (avstrijska proga čez Prago), iz Prage v Trst I., II., III. razred (le od 27. VI. do 15. IX.), iz Berlina v Trst I., II., III. razred (nemška proga), iz Vlissingen v Trst I., II. razred ter spalnim vozom iz Monakovega v Trst.

Podnevni brzovlaki bodo vozili deljeno kakor v lanskem poletju.

Vlak št. 607 vozi 12 minut kasneje kakor lani, dočim odhaja vlak št. 608 iz Trsta 10 min. prej, namreč ob 8'30 dop. Vlak 607 in 608 služita za relacije iz Trsta na Dunaj j. kol. čez Ljubno in iz Trsta v Berlin čez pyhrnsko progo ter imata direktne vozove iz Berlina v Trst I., II. in III. razred (avstrijska proga čez Prago), iz Linca v Trst I., II., III. razred in spalni voz, z Dunaja j. k. v Trst I., II. in III. razred.

Vlaka št. 707 in 708 sta le nebitveno spremenjena in služita za relacije turske železnice z direktnimi vozovi iz Kolina v Trst I., II., III. raz.; iz Berlina v Trst I., II., III. razreda (nemška proga), z jedilnim vozom iz Monakovega v Trst; iz Prage v Trst I., II., III. razr.; iz Inomosta v Trst I., II., III. razr. (od 1. junija).

Od 15. junija vozi pri vlakih št. 707-708 razgledni voz Canadian-Pacific železniške družbe (Canadian-Pacific-Railway-Company) na progi Solnograd-Trst.

Vlaka št. 109 in 110 sta nova brzovlaka, ki sta se vpeljala v svrhu nove zveze na Tirolsko in v Švico čez pustersko dolino-Brenner-Arlberg. Vlak št. 109 pride v Trst ob 4'36 popoldne, kjer ima še zvezo na vlak št. 218-317 v Pulj. Vlak št. 110 odhaja iz Trsta ob 11. uri dopoldne. Pri teh vlakih vozijo sledeči direktni vozovi: iz Basela v Trst I., II. razred. jedilni voz iz Merana v Trst; iz Solnograda v Trst I., II., III. razr.

Vlak št. 18 ki nadomestuje stari vlak št. 2 v dunajski relaciji, se je za 35 min. kasneje nastavljen in za 9 minut pospešil, tako, da odhaja iz Trsta ob 4'15 popold. in pride na Jesenice ob 8'43 zvečer, od koder vozi dalje dunajska garnizija z brzovlakom št. 2.

Drugi vlaki so le malenkostno spremenjeni; podrobnejši podatki so razvidni iz voznorednih lepakov, ki so na prodaj pri blagajni c. kr. ravnateljstva državne železnice v Trstu, ulica G. Galatti št. 9.

Varstvena znamka: „Sldro“

Biniment. Capsici comp.

Nadomestek za

Anker-Pain-Expeller

je povsod pripoznano kot najboljšo sredstvo proti prehlajenju itd. Za ceno 80 vin., K 1'40 in 2'— se dobi po vseh lekarnah. Pri nakupu tega, tako priljubljenega domačega zdravila, se je posluževati le originalnih steklenic v skatljah z našo varstveno znamko „sldrom“, ker le tako je zagotovljeno, da je izdelek pravi.

Dr. RICHTERJEVA LEKARNA
pri „Zlatem levu“ v Pragi
Isabethgasse št. 5 nova.
Dnevno razpoložanje.

Naznanilo.

Slav. občinstvu uljudno naznanjam, da sem prevzel zastopstvo in zalogo moke valjčnega mlina

Vinko Majdič iz Kranja.

Priporočam se slav. občinstvu za obilna naročila in zagotavljam točno in solidno postrežbo.

Spoštovanjem udani

Peter Gruden
Gorica, Stolni trg št. 9.

Mali oglasi.

Najmanjša pristojbina stane 60 vin. Ako je oglas obsenejši se računa za vsako besedo 3 vin. Najpripravnejše inseriranje za trgovce in obrtnike. Koliko je manjših trgovcev in obrtnikov v Gorici, katerih na delu (in celo v mestu) nihče ne pozna, ker nikjer se ne javijo. Škoda ni majhna.

Proda se leop, velik pes čuvaj
Naslov pove upravništvo.

Uvobodstropna hiša na lepem prostoru v Gorici se proda za nizko ceno radi rodbinskih razmer. Ponudbe pod K. Z. Gorica, pošto ležeče.

Lepa, zračna, opremljena soba, s prostim vhodom, v sredini mesta se odda takoj. — Naslov pove upravništvo.

Jakob Šuligoj, urar, c. kr. državnih železnic, Gorica, Gosposka ulica št. 25

priporočam sv. na novo in jen od. Iste optičnih premetov kako

toplomerov, zrakomerov, hygrometrov in daljnogledov.

Vse po najnižjih cenah.

Za one, ki trpijo na želodcu!

Vsem onim, ki so si nakopali kako želodčno bolezen s prehlajenjem ali s preobremenjenjem želodca, z zaužitjem slabih, za prebavo težkih premerzlih ali prevročih jedi ali z nezmernim življenjem kakor: želodčni katar, vrša v želodcu, bolečine v želodcu, težo prebavo ali zastajanje, se priporoča tem potom dobro domače sredstvo, čegar blagodejni vpliv se je preiskusil že več let. In to je

Hubert Ullrich-ovo želiščno vino.

To želiščno vino je izdelano iz izvrstnih, zdravilnih želišč in iz vina ter ojači in oživi prebavne organe človeka. Želiščno vino odstrani neurednosti pri prebavljanju in pospešuje tvoritev krvi.

S pravčasno porabo se udušijo želodčne bolezni že v kalu. Zatorej se ne sme obotavljati pri uporabi. Simptomi, kakor: glavobolj, kolcanje, žganje, napihnjenost, bljuvanje, ki se pojavljajo pri starih želodčnih boleznih, poenjajo večkrat po par požirkih tega vina.

Zaprte in njega slabe posledice, kakor kolika, utripanje, srca, slabo spanje, kakor tudi nabiranje krvi v jetrah, v slezeni in hemoroidne bolečine se odstranijo z želiščnim vinom. Želiščno vino odstrani neprebavljivost in vse nepotrebne stvari iz želodca in čreves s tem, da pospešuje stol.

Suho in blede obličje, pomanjkanje krvi,

slabost so po navadi posledice slabe prebave, pomanjkljive krvotvoritve in bolnega stanja jeter. Osebe, ki nimajo teka, so nervozno oslabiljene in ozlovoljene, trpijo na glavobolu, so brez sna, hirajo in trpijo. Želiščno vino daje oslabiljenemu življenju novo moč. Želiščno vino ovzdigne tek, pospeši prebavo in hrano, oživlja premembo snovi, pospeši tvoritev krvi, pomiri razdražene žive in vstvari novo veselje do življenja. Mnoga priznavanja in zahvale spričujejo to.

Želiščno vino se dobi v steklenicah po 3 in 4 K v lekarnah sledečih krajev: Gorica, Kormin, Gradišče, Romans, Ajel, Campolongo, Ronke, Tržič, Ajdovščina, Gor. Idrija, Tolmin, Kanal, Čedad, Videm, Palma, Červinjan, Og. ej, Fiumičel, Gradež, Sezana, Vipava, Postojna, Trst, Milje itd., kakor tudi v vseh drugih manjših in večjih krajih Goriško-Gradišanske v lekarnah.

Tudi razpošiljajo lekarne v Gorici želiščno vino po originalnih cenah v vse kraje Avstro-Ogrske.

Svari se pred ponarejanjem!

Zahtevajte izrecno

Hubert Ullrich-ovo želiščno vino.

Moje želiščno vino ni nobeno tajno sredstvo; njegove sestavine so: vino malaga 450.0, vinski škrljaj 100.0, glicerina 100.0, črno vino 240.0, sok jerebika 150.0, črešnjev sok 320.0, aniz, razne rastlinske korenine itd. Te sestavine se zmešajo

„Goriška ljudska posojilnica“

vpisana zadruga z omejenim jamstvom.

(V lastni hiši, Gosposka ulica št. 7, I. nadst.) — Telefon št. 79.
Račun poštne hranilnice št. 637.315.

Na občnem zboru dne 23. aprila 1911, se je določilo:

Hranilne vloge se obrestujejo po 4 1/2 %. Stalne večje vloge z enoletno odpovedjo po dogovoru. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakogar.

Brezplačni hišni hranilniki.

Posojila se dajejo zadrugnikom na vknjižbo po 5 1/2 %, na varščino ali zastave in na menjice po 6 %.

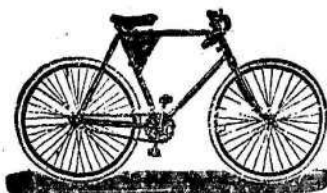
Glavni deleži se obrestujejo koncem leta 1909, s 6 %.

Stanje 31. dec. 1910: Zadrugnikov 1886 z deleži v znesku 73.642 kron. — Hranilne vloge: 1.423.351.26. Posojila: 1.488.919.—. — Rezervni zaklad: 38.817.44. — Vrednost hiš: 372.096.66.

Kupujte samo dvokolesa „Allenz“, ki so najboljši francoski sistem in naj. znejše vrste bodisi za navadno rabo ali za dirke.

Šivalni stroji **Original Victoria** so najpraktičnejši za vsako hišo. Isti služijo za vsakovrstno šivanje in šikanje (vezenje). Stroj teče brezšumno in je jako trpežna. Puške, samokrese, slamoreznice in vse v to stroko spadajoče predmete se dobi po tovarniški ceni pri trdki

Kerševani & Čuk

GORICA, na Stolnem trgu št. 9. GORICA.